

**ПРОБЛЕМА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ
КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ**

Доротюк Ольга Геннадіївна
науковий співробітник відділу
профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Анотація: Самореалізація педагога впливає на якість освітнього процесу і є важливою складовою в професії вчителя. Дана стаття визначає проблеми, які виникають на полі реалізації компетентісно орієнтованого навчання при формуванні ключових якостей педагога і шляхи їх вирішення.

Ключові слова: компетентність, самореалізація, мотивація, ефективність, особистість.

В стані переходу від традиційної освіти до компетентісно орієнтованої, коли виникає тимчасова дестабілізація і хаотичність, суспільство покладає на педагога підвищену відповідальність за пошук доцільності, структурованих методів оптимізації освітніх процесів. Самореалізація педагога є важливою і необхідною в такому процесі, а залежить вона від індивідуальних здібностей і власної його мотивації: «Ступінь та рівень самореалізації індивіда різні.»[1]. У зв'язку з цією різницею збільшується роль психології у вивченні творчого потенціалу педагога, джерел формування його здібностей його інтереси і передбачувані шляхи їх реалізації: «В усіх ситуаціях життєво необхідні критерії для співставлення ефективності, результативності вчителів, і в кінцевому рахунку оцінки їх компетентності»[2].

Самореалізація - це подолання людиною своїх можливостей, вона залежить від віку, виховання та суто індивідуальних умов розвитку особистості.

У компетентнісно орієнтованому навчанні педагоги в першу чергу самі повинні оволодіти не тільки професійними а і ключовими компетентностями, інакше не можна говорити про формування цих компетентностей в учнів.

Яка насправді складається ситуація у сучасних навчальних закладах? Нами проведено дослідження на цю тему і отримані наступні результати:

-неможливо оволодіти ключовими компетентностями в комплексі навіть обдарованому вчителю, деякі з них займають полярні позиції, як, наприклад гуманітарна і математична направленість інтелекту людини.

-компетентність передбачає абсолютне володіння темою, а перераховані ключові компетентності передбачують наявність універсального комунікатора, лінгвіста, ерудита, програміста - і все це в одній особі.

-нереальність запитів чиновників від освіти до педагогів, викликає у останніх відчуття безпорадності, невпевненості у собі та формує комплекс професійної неповноцінності.

Внаслідок перерахованих проблем, педагог не має умов для самореалізації, але має всі умови для заповнення емоційного та фізичного вигорання.

«Особливістю формування творчого мислення є створення обстановки сприятливої для самовираження підтримки неординарних рішень» [3].

Творчий потенціал вчителя має реалізовуватись у пошуку нових форм і оптимальних методів викладання і виховання, і для цього важливіше психічне і фізичне здоров'я вчителя, ніж оволодіння ключовими компетентностями.

Висновки: Для гармонійної праці і забезпечення вдалого її результату педагогам потрібно створювати розвиваюче середовище. Для цього потрібно науковій спільноті визначити головні вимоги до педагогічної професії, а також другорядні і незначні фактори.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Деркач А.А., Сайко Э.В. Самореализация – основание акмеологического развития. –М., –2010 . – 224с.
2. Педагогическая психология. –П., –2006 ., – 412с.
3. Кашапов М.М. Психология творческого мышления профессионала.–М., –2006, – 688с.